

รายงานโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่น
(โครงการระยะที่ 1)

ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย คุณีพงษ์ และคณะ

คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ประจำปีงบประมาณ 2563

รายงานโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่น
(โครงการระยะที่ 1)

ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย คุณิพงษ์
อาจารย์ศศิธร ตันติเอกรัตน์
อาจารย์อภิญญา อุตระชัย
อาจารย์เฟื่องฟ้า รัตนาคณหุตานนท์
อาจารย์วิณากร ที่รัก

คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ประจำปีงบประมาณ 2563

กิตติกรรมประกาศ

รายงานโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ในกิจกรรม สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ศึกษาชุมชนและจัดทำฐานข้อมูล ตำบล และจัดทำแผนปฏิบัติการเพิ่มรายได้ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี (โครงการระยะที่ 1) คณะผู้ดำเนินโครงการขอกราบ ขอบพระคุณผู้ว่าราชการจังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด และหน่วยงานราชการระดับจังหวัดปทุมธานี นายอำเภอลาดหลุมแก้ว สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรอำเภอ และหน่วยงานราชการระดับ อำเภอลาดหลุมแก้ว คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่สำนักส่งเสริมการ เรียนรู้และบริการวิชาการ องค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวง กำนันตำบลคูบางหลวง ผู้นำชุมชน ที่ให้คำแนะนำ และสนับสนุนการดำเนินโครงการ และขอขอบคุณประชาชนตำบลคูบางหลวงที่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ทำให้โครงการสามารถจัดทำแผนปฏิบัติการเพิ่มรายได้ยกระดับ คุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี (โครงการระยะ ที่ 1) ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย คุณิพงษ์ และคณะ

คณะสาธารณสุขศาสตร์

ปีพุทธศักราช 2563

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาชุมชนเบื้องต้นในระดับตำบล	4
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหา/ความต้องการ และประเด็นการพัฒนาเชิงพื้นที่	18
3.1 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาตำบล	18
3.2 แผนที่แสดงศักยภาพด้านต่างๆ ของแต่ละหมู่บ้านในตำบล	26
3.3 ปัญหาและความต้องการในพื้นที่ตำบล	27
3.4 ประเด็นการพัฒนาเชิงพื้นที่ตำบล	31
ส่วนที่ 4 รูปแบบการพัฒนาชุมชนนวัตกรรม	33

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ข้อมูลด้านการเกษตรของตำบลคูบางหลวง	8
2 รายงานสถิติจำนวนประชากรของตำบลคูบางหลวง	9
3 จำนวนประชากรแยกช่วงอายุและจำนวนประชากรตำบลคูบางหลวง	10
4 สถานที่ผลิตน้ำประปาบาดาลจากแหล่งน้ำใต้ดินในตำบลคูบางหลวง	11
5 รายชื่อกลุ่มต่างๆ ในตำบลคูบางหลวง	13
6 ศักยภาพในการพัฒนาตำบลคูบางหลวง	18
7 ปัญหาและความต้องการในพื้นที่ตำบลคูบางหลวง	27

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แผนที่ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี	5
2 แผนที่แสดงศักยภาพภาพด้านต่างๆ ของแต่ละหมู่บ้านในตำบลคูบางหลวง	26
3 รูปแบบการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมตำบลคูบางหลวง	33
4 รูปแบบกิจกรรมการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมตำบลคูบางหลวง	34

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ตามที่ภาครัฐได้เชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติเข้ากับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ของประเทศไทย และยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ 20 ปี ระหว่างปี 2560 ถึง ปี 2579 โดยน้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการพัฒนาแบบยั่งยืนโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่อยู่ และใช้หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดชบรมนาถบพิตร มาเป็นแนวทางในการดำเนินนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ของประชาชน แก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร พัฒนาโภชนาการและความปลอดภัยด้านอาหาร เพื่อนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ของประชาชนและประเทศชาติ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ 10 ทรงมีพระปณิธานแน่วแน่ที่จะสานต่อโครงการในพระราชดำริของพระราชบิดา เพื่อช่วยเหลือประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นมหาวิทยาลัยที่พระราชอาประสงค์ให้เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 ที่ระบุให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเสริมพลังปัญญาของแผ่นดิน ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่คุณภาพเป็นเลิศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสู่บัณฑิตอย่างมืออาชีพ การยกระดับคุณภาพมาตรฐานชีวิตของชุมชน ท้องถิ่น และพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน พร้อมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนางานพันธกิจสัมพันธ์ และถ่ายทอด เผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีกลยุทธ์ในการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติจากภายในและภายนอก เพื่อร่วมกันศึกษาแก้ไขปัญหาของชุมชน ท้องถิ่นและเสริมพลังให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น

ดังนั้น คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้จัดทำโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่น ในพื้นที่ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี โดยมีเป้าหมายเพื่อให้คนในชุมชนสามารถบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างสมดุล และมีความเหมาะสม สามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มคุณค่าและมูลค่า เสริมเศรษฐกิจฐานรากในชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง

นำไปสู่การพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ส่งผลให้ชุมชนหมู่บ้านมีคุณภาพชีวิตและรายได้ที่เพิ่มขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการสำรวจลงพื้นที่ชุมชนในระดับตำบล และกลุ่มเป้าหมาย

1) เพื่อสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายพระราชรัฐ อาทิ ส่วนปกครองอำเภอลาดหลุมแก้ว พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวง กำนัน ผู้นำชุมชน และหน่วยงานเอกชนในพื้นที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

2) เพื่อสำรวจบริบทชุมชน ครั้วเรือนเป้าหมาย และจัดทำฐานข้อมูลตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

3) เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการเพิ่มรายได้ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

1.3 ขอบเขตการสำรวจลงพื้นที่ชุมชนในระดับตำบล และกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนในพื้นที่ชุมชนหมู่ที่ 1-12 ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ผู้เข้าร่วมโครงการประชาชนตำบลคูบางหลวง จำนวน ไม่น้อยกว่า 400 ครั้วเรือน

ระยะเวลาดำเนินโครงการเดือนพฤศจิกายน 2562 ถึงเดือนมกราคม 2563

1.4 วิธีการดำเนินการสำรวจความต้องการของชุมชนในระดับตำบล และกลุ่มเป้าหมาย

การดำเนินโครงการคณะผู้ดำเนินการมุ่งเน้นการสร้างกรอบปัญหาและความต้องการของชุมชนระดับตำบล เพื่อกำหนดแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนทางลดปัญหาความยากจนของประชาชนและยกระดับขีดความสามารถของเศรษฐกิจรากฐาน การจัดการสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี วิธีการดำเนินการเน้นไปที่การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ซึ่งเป็นการบูรณาการการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้มาซึ่งแผนพัฒนาชุมชนที่สามารถลดความเหลื่อมล้ำในการยกระดับรายได้ของประชาชนนวัตกรรมและกระบวนการทางความคิดสร้างสรรค์ที่จะเพิ่มมูลค่าทรัพยากรที่ไม่ก่อประโยชน์ในชุมชนให้เกิดประโยชน์อันส่งผลให้ประชาชนมีรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้นกระบวนการลดปัญหา

ความยากจนที่เหมาะสมกับการเข้าถึงของประชาชนทุกวัยได้อย่างทั่วถึงและยั่งยืนและเผยแพร่องค์ความรู้สู่ประชาชนกลุ่มอื่นๆ ได้โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำปฏิทินการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลและยกระดับพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่นเข้าพบและแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและขอปรึกษาหารือทิศทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลคูบางหลวง ได้แก่ นายอำเภอ ส่วนงานปกครองอำเภอ พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี กำนัน และองค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวง เพื่อขอปรึกษาหารือเกี่ยวกับทิศทางการดำเนินโครงการ และขอฐานข้อมูลตำบลเบื้องต้น

2. ศึกษาชุมชนและจัดทำฐานข้อมูลตำบล ดำเนินการประมวลผลรวบรวมข้อมูลจากเอกสารฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องของตำบลคูบางหลวง โดยใช้ข้อมูลจากบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.) ที่ตกเกณฑ์ของพัฒนาการจังหวัดจัดประชุมผู้นำชุมชนทั้งตำบลคูบางหลวง ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชนรวมหมู่ละ 3 คน เพื่อวางกรอบในการพัฒนาร่วมกันรวมทั้งคัดเลือกเป้าหมายในการพัฒนาศึกษาพื้นที่ เยี่ยมชมรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากพื้นที่ของตำบลร่วมกับเครือข่ายประชารัฐ 3 ครั้ง ในการเก็บข้อมูล OP3 รวมทั้งศึกษาบริบทชุมชนในภาพรวมศึกษา ประเมินศักยภาพ ปัญหา ทุนของชุมชนจัดเวทีประชุมเสวนาค้นข้อมูลให้กับชุมชนจัดทำรายงานผลการศึกษาชุมชน และครีวเรือนเป้าหมาย จัดทำฐานข้อมูลตำบล (OP2 และ OP3) และประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อ (PAR) กำหนดแผนการพัฒนาชุมชนร่วมกับคนในชุมชน และครีวเรือนเป้าหมายในตำบลคูบางหลวง

3. จัดทำแผนปฏิบัติการเพิ่มรายได้ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

1.5 เครื่องมือที่ใช้การสำรวจความต้องการของชุมชนในระดับตำบล และกลุ่มเป้าหมาย

การดำเนินโครงการ เก็บข้อมูลพื้นฐานชุมชนจากหน่วยงานราชการระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ นำข้อมูลที่ได้วางแผนลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เจาะลึกแบบมีโครงสร้าง (OP3-2)แบบสอบถาม (OP3-1) การสนทนากลุ่ม การสังเกต แบบสำรวจข้อมูล แผนผังชุมชน โอ่งชีวิต เส้นประวัติศาสตร์ ปฏิทินวัฒนธรรม ผังทรัพยากร แผนภูมิฤดูกาลผลิตทางการเกษตร และแผนผังเครือญาติ เป็นต้น

ส่วนที่ 2

ผลการศึกษาชุมชนเบื้องต้นในระดับตำบล

2.1 ข้อมูลทั่วไปของชุมชนในระดับตำบล

2.1.1 ประวัติตำบลและหมู่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวง ตั้งอยู่ที่อาคารเลขที่ 99/9 หมู่ที่ 3 ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบล เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 และปรับขนาดเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ มีมติเห็นชอบในการประชุม ก.อบต.จังหวัดปทุมธานี ครั้งที่ 7/2555 ลงวันที่ 24 กรกฎาคม 2555

ตำบลคูบางหลวง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา อยู่ห่างจากอำเภอลาดหลุมแก้ว เป็นระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร และห่างจากตัวจังหวัดปทุมธานีไปทางเหนือ เป็นระยะทางประมาณ 9 กิโลเมตร มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 29.88 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 18,673 ไร่ มีหมู่บ้าน 12 หมู่บ้าน อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวงเต็มพื้นที่ ทั้ง 12 หมู่บ้าน

ทิศเหนือ ติดต่อกับเทศบาลตำบลบางเตย อำเภอสสามโคก จังหวัดปทุมธานี

ทิศใต้ ติดต่อกับเทศบาลตำบลคลองพระอุดม อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฉาง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเทศบาลตำบลคูขวาง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ภาพที่ 1 แผนที่ตำบลคูบัวหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

2.1.2 เหตุผลในการเลือกตำบล และกลุ่มเป้าหมาย การเริ่มต้น ลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการขยายตัวของตำบลและหมู่บ้าน

ตำบลคูบางหลวงเป็นพื้นที่เป้าหมายที่มหาวิทยาลัยวงรอบเป็นพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาเนื่องจากเป็นตำบลในจังหวัดปทุมธานี โดยมหาวิทยาลัยเริ่มเข้ามาร่วมในการพัฒนาตั้งแต่ ปี 2556 หลังจากการเกิดน้ำท่วมใหญ่ในปี 2554 การร่วมพัฒนาผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็งทั้งในส่วนของกำนันผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน และอบต. โดยที่ชาวบ้านในชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาทุกๆ มิติ ชุมชนตำบลคูบางหลวงมีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบทเป็นสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบท และที่ตั้งอยู่ในเขตปริมณฑล การเดินทางคมนาคมสะดวก ทำให้มีความเหมาะสมต่อการประกอบอุตสาหกรรม ส่งผลทำให้มีผู้ประกอบการที่เข้ามาลงทุนประกอบอุตสาหกรรมโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ตำบลคูบางหลวง ถึงจำนวน 100 แห่ง มีการขยายตัวของบริษัทอุตสาหกรรมมากขึ้นในชุมชนและรอบข้าง ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมน้อยลง และชุมชนปัจจุบันยังมีการขยายตัวของหมู่บ้านจัดสรรมากขึ้น ส่งผลให้มีประชากรแฝงในชุมชนมากตามไปด้วย

2.1.3 การสืบเนื่องและการเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นทั้ง 4 มิติ ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสุขภาพ มิติด้านสิ่งแวดล้อม และมิติด้านสังคม

เหตุการณ์ที่สำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทั้ง 4 มิติ เกิดขึ้นหลังจากน้ำท่วมใหญ่ในปี 2554 ที่กระทบเชิงระบบทั้งตำบล ทำให้พื้นที่การเกษตรเสียหาย เกิดการเลิกจ้างงานในชุมชนและกรุงเทพมหานคร ขาดอาหาร สภาพดินเสื่อมสภาพ เป็นต้น ทำให้ระบบทั้ง 4 มิติเปลี่ยนแปลง และหลังจากปี 2554 มีหน่วยงานราชการเข้ามาช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวจัดตั้งเกิดกลุ่มและองค์กรชุมชนมากขึ้น ในปัจจุบันปี 2563 ระบบการพัฒนาทั้ง 4 มิติ เกิดขึ้นเชิงบวกอย่างต่อเนื่องจากผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง โดยการบูรณาการการทำงานรวมทั้งภาครัฐและเอกชนในรูปแบบประชารัฐ

2.2 ข้อมูลด้านสภาพนิเวศวิทยา

2.2.1 สภาพทางภูมิประเทศ และภูมิอากาศ

สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีลำคลองหลายสาย ซึ่งเหมาะสมต่อการทำการเกษตรทุกหมู่บ้าน เช่น คลองบางหลวงไหว้พระ คลองพระอุดม คลองบางโพธิ์เหนือ คลองพระมหาโยธา คลองบางหลวง คลองเจ้า คลองหม่อม คลองบางโพธิ์ใหม่ คลองคูขวางมอญ คลองคูขวางไทย คลองบางเตย คลองบางโพธิ์

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไป อาจเปลี่ยนแปลงไปตามฤดู ซึ่งมี 3 ฤดู ดังนี้
 ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศจะ
 ร้อนพอสมควร แต่บางครั้งเกิดพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรง

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนกลางเดือนพฤษภาคมไปจนถึงกลางเดือนตุลาคม แต่อาจเกิด
 “ช่วงฝนทิ้ง” ซึ่งอาจนานประมาณ 1-2 สัปดาห์ หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรง

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงกลางเดือน
 ตุลาคม 1-2 สัปดาห์ เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูการจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว อากาศแปรปรวนไม่แน่นอน
 อาจเริ่มมีอากาศเย็นหรืออาจยังมีฝนฟ้าคะนอง

อุณหภูมิสูงสุด 39 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด 16 องศาเซลเซียส

ลักษณะดินส่วนใหญ่ในเขตตำบลคูบางหลวงเป็นดินร่วนซุย ลักษณะการใช้ดินพื้นที่
 ส่วนใหญ่ใช้ที่ดินในการทำการเกษตรกรรม ปลูกสร้างที่พักอาศัยของราษฎร การสาธารณสุขไปภาค
 การอุตสาหกรรม

แหล่งน้ำสำคัญมีลำคลองหลายสาย ซึ่งเหมาะสมต่อการทำการเกษตรทุกหมู่บ้าน
 เช่น คลองบางหลวงไหว้พระ คลองพระอุดม คลองบางโพธิ์เหนือ คลองพระมหาโยธา คลองบาง
 หลวง คลองเจ้า คลองหม่อม คลองบางโพธิ์ใหม่ คลองคูขวางมอญ คลองคูขวางไทย คลองบางเตย
 คลองบางโพธิ์

2.2.2 สภาพทางนิเวศวิทยาจำเพาะ

ชุมชนตำบลคูบางหลวงมีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบทเป็นสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบท และ
 ที่ตั้งอยู่ในเขตปริมณฑล การเดินทางคมนาคมสะดวก ทำให้มีความเหมาะสมต่อการประกอบ
 อุตสาหกรรม ส่งผลทำให้มีผู้ประกอบการที่เข้ามาลงทุนประกอบอุตสาหกรรมโรงงานอุตสาหกรรม
 ในพื้นที่ตำบลคูบางหลวง ถึงจำนวน 100 แห่ง มีการขยายตัวของบริษัทอุตสาหกรรมมากขึ้นในชุมชน
 และรอบข้าง ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมน้อยลง และชุมชนปัจจุบันยังมีการขยายตัวของหมู่บ้านจัดสรร
 มากขึ้น ส่งผลให้มีประชากรแฝงในชุมชนมากตามไปด้วย

2.2.3 สภาพการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อชุมชน

การเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อชุมชนตำบลคูบางหลวง ในอดีตตำบลคูบางหลวง
 เป็นพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด การสัญจรส่วนใหญ่ทางเรือ เนื่องจากคลองต่างๆ สายเชื่อมหากันทั้งหมด
 จนออกสู่แม่น้ำเจ้าพระยา การเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อชุมชน คือ การเพิ่มขึ้นของประชากรในชุมชน
 การเพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรมที่มากขึ้น ทำให้ชุมชนกลายเป็นเมืองมากขึ้นในทุกๆ ปี ทั้งการ
 สร้างบ้านเดี่ยว หมู่บ้านจัดสรร ส่งผลให้วิถีชีวิตแบบชนบทค่อยๆ จางหายไปกลายเป็นพื้นที่เมือง
 มากขึ้นในปัจจุบัน เมื่อประชาชนมากขึ้นส่งผลทำให้ขยะมากขึ้นตามไป การใช้ทรัพยากรในชุมชน
 มากขึ้น บางพื้นที่มีน้ำเน่าเสีย ปริมาณพื้นที่สีเขียวลดลง

2.3 ข้อมูลด้านสภาพพื้นฐานด้านเกษตรกรรม

พื้นที่ตำบลคูบางหลวงมีพื้นที่เกษตรกรรม 9,422 ไร่ มีจำนวนเกษตรกรทั้งตำบล 515 ครัวเรือน

ตารางที่ 1 ข้อมูลด้านการเกษตรของตำบลคูบางหลวง

หมู่ที่	ทำนา	ครัวเรือน	ไม้ผล	ครัวเรือน	ไม้ยืนต้น	ครัวเรือน
1	518	30	5	5	4	1
2	286	11	5	5	2	2
3	1,421	59	13	15	0	0
4	841	30	12	10	0	0
5	447	46	5	5	0	0
6	838	35	8	10	9	1
7	1,199	51	8	9	0	0
8	947	33	7	7	0	0
9	777	35	7	10	0	0
10	678	32	11	10	0	0
11	517	24	10	12	0	0
12	834	37	13	10	0	0
รวม	9,303	423	104	108	15	4

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว (2563)

2.3.1 การเกษตร

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวง การประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพของราษฎรในเขตตำบลคูบางหลวง ทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ เป็นส่วนใหญ่

2.3.2 การประมง

ในเขตพื้นที่ตำบลคูบางหลวงไม่มีการทำประมง

2.3.3 การปศุสัตว์

ในเขตพื้นที่ตำบลคูบางหลวง เป็นการประกอบกิจการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือน เป็นอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ เลี้ยงวัว เลี้ยงแพะ เลี้ยงปลา

2.4 ข้อมูลด้านประชากร

2.4.1 จำนวนครัวเรือน จำนวนประชากร เพศ อายุ

ตำบลคูบางหลวง มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 10,846 คน แยกเป็นชาย 5,301 คน หญิง 5,545 คน (ข้อมูลกรมการปกครอง ณ ตุลาคม พ.ศ.2561) ดังนี้

ตารางที่ 2 รายงานสถิติจำนวนประชากรของตำบลคูบางหลวง

หมู่บ้าน	จำนวน หลังคาเรือน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
หมู่ที่ 1 บ้านคลองบางเตย	84	172	138	313
หมู่ที่ 2 บ้านคลองบางเตย	147	200	218	418
หมู่ที่ 3 บ้านคลองบางโพธิ์เหนือ	287	654	655	1,309
หมู่ที่ 4 บ้านคลองบางโพธิ์เหนือ	196	437	409	846
หมู่ที่ 5 บ้านคลองบางโพธิ์เหนือ	3,589	1,216	1,334	2,550
หมู่ที่ 6 บ้านคลองบางหลวง	538	470	526	996
หมู่ที่ 7 บ้านคลองบางหลวง	156	246	246	492
หมู่ที่ 8 บ้านคูขวางไทย	459	468	525	993
หมู่ที่ 9 บ้านคลองบางหลวง	296	237	261	498
หมู่ที่ 10 บ้านคูขวางมอญ	537	405	379	784
หมู่ที่ 11 บ้านคลองบางหลวงไหว้พระ	612	492	544	1,036
หมู่ที่ 12 บ้านคลองเจ้า	164	304	307	611
รวม	7,074	5,301	5,545	10,846

2.4.2 การเปลี่ยนแปลงประชากร และช่วงอายุ

จำนวนประชากรแยกอายุ ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ข้อมูลเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2561

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรแยกช่วงอายุและจำนวนประชากรตำบลคูบางหลวง

	หญิง	ชาย	หมายเหตุ
จำนวนประชากรเยาวชน	1,257	1,346	อายุต่ำกว่า 18 ปี
จำนวนประชากร	3,618	3,439	อายุ 18 - 60 ปี
จำนวนประชากรผู้สูงอายุ	670	516	อายุมากกว่า 60 ปี
รวม	5,545	5,301	ทั้งสิ้น 10,846 คน

2.5 ข้อมูลด้านสาธารณูปโภคในระดับตำบล

2.5.1 การคมนาคม การติดต่อสื่อสารภายในและภายนอกตำบล

การคมนาคมทางรถยนต์

ตำบลคูบางหลวงอยู่ห่างจากตัวจังหวัดปทุมธานี ไปทางเหนือประมาณ 11 กิโลเมตร การเดินทางในปัจจุบันสะดวกสบาย โดยเดินทางทางรถยนต์ มีถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนสายหลักที่ใช้ในการคมนาคมขนส่ง คือ ถนนปทุมธานี -บางเลน มีรถประจำทางร่วมบริการผ่าน คือ สายปทุมธานี-นนทบุรี,สายปทุมธานี-บางเลน,สายปทุมธานี-ลาดหลุมแก้ว,สายปทุมธานี-วัดเจดีย์หอย,สายปทุมธานี-ประตูน้ำสิงหนาท

ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลคูบางหลวง มีการติดตั้งระบบโทรศัพท์แบบพื้นฐาน โดยองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยและที่ติดตั้งโดยบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 80 ของครัวเรือน มีโทรศัพท์ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นเครื่องมือสื่อสาร จึงทำให้โทรศัพท์สาธารณะในพื้นที่ไม่มีให้บริการ

2.5.2 การมีไฟฟ้าใช้ในตำบลและการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อชุมชนในตำบล

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวง จัดให้มีไฟฟ้าแสงสว่างโดยการติดต่อประสานงาน และให้การอุดหนุนงบประมาณไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอลาดหลุมแก้ว ในการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะและติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างในเขตตำบลคูบางหลวงครบทุกหมู่บ้าน รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่ผู้ผลิตขอโดยตรงในแผนกซ่อมบำรุง (ช่าง) ขององค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวงออกบริการซ่อมแซมบำรุงรักษา

2.5.3 การมีประปาในตำบลและการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อชุมชนในตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวง จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ในการ อุปโภคและบริโภค ดังนี้

1. ติดต่อประสานงานและให้การอุดหนุนเงินงบประมาณกับการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดปทุมธานี ในการติดตั้งและขยายเขตประปาในตำบลคูบางหลวง ทุกหมู่บ้านแต่ยังไม่ครบทุกจุด
2. โดยการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อบริการแก่ประชากรในเขตตำบลคูบางหลวง ดังนี้

ข้อมูลระบบประปาบาดาล

องค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวง ได้ดำเนินกิจการประปา มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ผลิตน้ำประปาบาดาลจากแหล่งน้ำใต้ดิน และปัจจุบันประชาชนมีน้ำประปาบาดาลและประปา ส่วนภูมิภาคใช้สำหรับอุปโภคและบริโภค

ตารางที่ 4 สถานที่ผลิตน้ำประปาบาดาลจากแหล่งน้ำใต้ดินในตำบลคูบางหลวง

หมู่ที่	สถานที่ตั้ง
บ่อบาดาล หมู่ที่ 1	ตั้งอยู่ บริเวณวัดจันทาราม และใช้การประปาภูมิภาค
บ่อบาดาล หมู่ที่ 2	ตั้งอยู่ บริเวณบ้านผู้ใหญ่ย้อย หอมจันทร์ และใช้การประปาภูมิภาค
บ่อบาดาล หมู่ที่ 3	ตั้งอยู่ บริเวณหลังมัสยิด หมู่ที่ 3 และใช้การประปาภูมิภาค
บ่อบาดาล หมู่ที่ 4	ตั้งอยู่ บริเวณหลังมัสยิด หมู่ที่ 4 และใช้การประปาภูมิภาค
บ่อบาดาล หมู่ที่ 5	ตั้งอยู่ บริเวณบ้านนายสมหมาย ทรงศิริ สมาชิกสภาหมู่ที่ 5 และ บริเวณวัดคูบางหลวง และใช้การประปาภูมิภาค
บ่อบาดาล หมู่ที่ 6	ตั้งอยู่ บริเวณวัดสุวรรณจินดาราม และใช้การประปาภูมิภาค
บ่อบาดาล หมู่ที่ 7	ตั้งอยู่ บริเวณที่ดินบ้านนายยิ่งยศ ยาออม และใช้การประปาภูมิภาค
บ่อบาดาล หมู่ที่ 8	ตั้งอยู่ บริเวณบ้านนายวิรัตน์ ลายลักษณ์ และใช้การประปาภูมิภาค
บ่อบาดาล หมู่ที่ 9	ตั้งอยู่ บริเวณบ้านนางสมคิด สุขสมบูรณ์ และใช้การประปาภูมิภาค
ประปาส่วนภูมิภาคหมู่ที่ 10	ตั้งอยู่กลางหมู่บ้านหมู่ที่ 10
บ่อบาดาล หมู่ที่ 11	ตั้งอยู่ บริเวณบ้านนายเหมือน คล้ายพุด และใช้การประปาภูมิภาค
บ่อบาดาล หมู่ที่ 12	ตั้งอยู่กลางหมู่บ้านหมู่ที่ 12

2.5.4 การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต

ชุมชนตำบลคูบางหลวงสามารถเข้าถึงได้ทุกช่วงวัย จากแหล่งอินเทอร์เน็ต ได้แก่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์บ้าน ระบบอินเทอร์เน็ตเข้าต่างๆ และอินเทอร์เน็ตประจํารัฐ เป็นต้น

2.5.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

1. องค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวงไม่มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขในเขตพื้นที่ตำบล แต่มีเสียงตามสายทุกหมู่บ้าน เพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้กับประชาชนในหมู่บ้านได้รับข่าวสารอย่างทั่วถึง

2. โทรศัพท์ประเภทโทรศัพท์ประจำบ้าน มีทั้งติดตั้งโดยองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

2.6 ข้อมูลด้านสังคม

2.6.1 ลักษณะของครอบครัว ครอบครัวเดี่ยว ครอบครัวขยาย

ลักษณะของครอบครัวของชุมชนตำบลคูบางหลวงเป็นลักษณะทั้งครอบครัวเดี่ยว และอยู่รวมเป็นครอบครัวใหญ่ในบ้านหลังเดียว ซึ่งในครอบครัวใหญ่อาจจะมีทั้งแบบอยู่กับครอบครัวฝ่ายชาย หรืออยู่กับครอบครัวฝ่ายหญิง

2.6.2 การตัดสินใจและการจัดการในครอบครัวการเลือกคู่ครองและการแต่งงาน

ในส่วนของการตัดสินใจและการจัดการในเหตุการณ์ใดๆ นั้น สมาชิกในครอบครัวจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยจะยึดหลักประชาธิปไตย ทั้งนี้ในบางสถานการณ์ผู้นำครอบครัวแต่ละครอบครัวจะมีอำนาจในการตัดสินใจขึ้นอยู่กับสถานการณ์

การเลือกคู่ครองและการแต่งงานจากการสำรวจยังไม่พบปัญหาในครอบครัว อย่างไรก็ตามสมาชิกในชุมชนที่หย่าร้าง ต้องเลี้ยงบุตรด้วยตนเอง สามารถทำงานและส่งเสียเลี้ยงดูบุตรหลานรวมถึงคนในครอบครัวได้ การตัดสินใจเลือกคู่ครองเป็นแบบอิสระ แต่ยังคงไว้ซึ่งประเพณีอันดีงามของไทย และคำนึงถึงความแตกต่างต่างทางเชื้อชาติและศาสนาอีกด้วย

2.6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกครอบครัวซึ่งไปทำงานที่อื่น

ในกรณีที่ครอบครัวที่ต้องมีสมาชิกในครอบครัวไปประจำอยู่ที่ทำงานที่ต่างจังหวัดในทุกวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ต่างๆ สมาชิกก็จะกลับบ้านทุกครั้งที่มีวันหยุด จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกครอบครัวไม่มีปัญหาใดๆเกิดขึ้น

2.6.4 การรวมกลุ่มทางสังคมในเชิงพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน

ชุมชนตำบลคูบางหลวงมีการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเพื่อแสดงถึงความเข้มแข็งของชุมชน ได้แก่

ตารางที่ 5 รายชื่อกลุ่มต่างๆ ในตำบลคูบางหลวง

หมู่ที่	กลุ่ม
หมู่ที่ 1 บ้านคลองบางเตย	กลุ่มกองทุนเงินล้าน หมู่ 1
หมู่ที่ 3 บ้านคลองบางโพธิ์เหนือ	กลุ่มการออมเงินแห่งชาติ หมู่ที่ 3 กลุ่มนวดแผนไทย
หมู่ที่ 4 บ้านคลองบางโพธิ์เหนือ	ประธานกลุ่มสตรี ประธานกลุ่มเยาวชน กลุ่มกองทุนเงินล้าน กลุ่มผู้ใช้น้ำ
หมู่ที่ 5 บ้านคลองบางโพธิ์เหนือ	กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยบัว กลุ่มวิสาหกิจไตรภรธรรม
หมู่ที่ 6 บ้านคลองบางหลวง	กลุ่มอาชีพน้ำยาอเนกประสงค์ กลุ่มสัมมาชีพไข่เค็มและน้ำพริกเผา กลุ่มการออมวันละหนึ่งบาท
หมู่ที่ 7 บ้านคลองบางหลวง	กลุ่มสัมมาชีพกาละแม กลุ่มวิสาหกิจกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กลุ่มวิสาหกิจชุมชนนวดแผนไทย
หมู่ที่ 8 บ้านคูขวางไทย	กลุ่มอาชีพทำปุ๋ยหมัก กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าลาดหลุมแก้ว
หมู่ที่ 9 บ้านคลองบางหลวง	กลุ่มอาชีพทำกล้วยฉาบ กลุ่มน้ำพริก กลุ่มวิสาหกิจศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าว ชุมชน
หมู่ที่ 10 บ้านคูขวางมอญ	กลุ่มสัมมาชีพน้ำหมัก
หมู่ที่ 11 บ้านคลองบางหลวงไหว้พระ	กลุ่มอาชีพบ้านคลองบางหลวงไหว้พระ กลุ่มประดิษฐ์ดอกไม้จากกระดาษสา
หมู่ที่ 12 บ้านคลองเจ้า	กลุ่มอาชีพชุมชนบ้านคลองเจ้า (กล้วยกวน)

2.6.5 ประชาชนชุมชน และภูมิปัญญาพื้นบ้านที่สำคัญ

ประชาชนชุมชน

- ประชาชนชุมชนด้านเกษตร (หมอดิน) นายสมบัติ เรียงบัน ม.6
- ประชาชนชุมชนด้านนวดแผนไทย นางสมหมาย นิลศรีนวล ม.7
- ประชาชนชุมชนด้านการเกษตรผสมผสาน นายชาติ อยู่เย็น ม.9

ภูมิปัญญาพื้นบ้านที่สำคัญ

ในเขตตำบลคูบางหลวงประชาชนบางส่วนจะมีภาษาถิ่น จะพูดภาษามอญ

2.7 ข้อมูลด้านการศึกษา

2.7.1 โรงเรียน

ในพื้นที่เขตตำบลคูบางหลวง ประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษาภาคบังคับ มีสถานศึกษาในเขตตำบลคูบางหลวง คือ

1. โรงเรียนวัดจันทาราม
2. โรงเรียนวัดสุวรรณจินดาราม
3. โรงเรียนคลองบางโพธิ์
4. โรงเรียนบางโพธิ์ใหม่
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 ศูนย์ คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวง จำนวนนักเรียน 60 คน

2.8 ข้อมูลด้านสาธารณสุข

2.8.1 บริการสาธารณสุขในตำบล

ในพื้นที่ตำบลคูบางหลวงมี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชน 2 แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 6 โดยทุกๆ คนในตำบลสามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาล และโรงพยาบาลลาดหลุมแก้ว ตั้งหมู่ห่างจากพื้นที่ตำบลเพียง 10 กิโลเมตร

2.8.2 บทบาทของ อสม.

ทุกๆ หมู่บ้านในตำบลคูบางหลวง มี อสม. ในการให้บริการประชาชนชุมชน การทำงานของ อสม. มีวิธีการแบ่งจำนวนครัวเรือนรับผิดชอบ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และเข้าถึงด้านสุขภาพได้ง่ายขึ้น โดยเน้นการดูแลผู้สูงอายุ สุขภาวะชุมชน การเฝ้าระวังโรคระบาด ผู้ป่วยติดเตียง และโรคเอดส์ เป็นต้น การทำงานของ อสม. ผู้นำชุมชนให้ความสำคัญ และโดยส่วนใหญ่ผู้นำชุมชนมีตำแหน่งเป็น อสม. ด้วย

2.8.3 โรคที่ชาวบ้านเป็นกันมาก

ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนที่อยู่บ้านเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ ดังนั้นโรคที่พบ คือ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และในรอบปี 2562 พบประชาชนมีการเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก โรคมือปากเท้า โรคตาแดง การระบาดของโรคไม่มีความรุนแรง ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มเฝ้าระวัง

2.9 ข้อมูลด้านศาสนา วัฒนธรรม ความเชื่อ และการสันทนาการ

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม ในเขตตำบลคูบางหลวงมีวัดในตำบล จำนวน 3 แห่ง คือ

1. วัดจันทาราม
2. วัดสุวรรณจินดาราม
3. วัดคูบางหลวง

มีมัสยิดในตำบล จำนวน 2 แห่ง คือ

1. มัสยิดเราะห์มะตุลเลาะห์ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 3
2. มัสยิดฟัตลุลลอฮ์ิตาอาลา ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 4

มีโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามในตำบล 1 แห่ง คือ โรงเรียนฮิตายาตุลอารีฟีน ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 5

2.9.3 ขนบธรรมเนียม ประเพณีกีฬา และสันทนาการพื้นบ้าน อาทิเช่น การละเล่นพื้นฐาน และดนตรีพื้นบ้าน

1. ประเพณีทำบุญตักบาตรวันปีใหม่ (เดือนมกราคม) ทำบุญตักบาตรข้าวสาร - อาหารแห้ง
2. ประเพณีสงกรานต์ (เดือนเมษายน) ทำบุญเลี้ยงพระ - รดน้ำขอพรผู้สูงอายุ
3. ประเพณีจุดลูกหนู (เดือนเมษายน) ทำบุญตักบาตร และมีการแข่งขันการจุดลูกหนู
4. ประเพณีแห่เทียนพรรษา (เดือนกรกฎาคม) แห่เทียนพรรษานำถวายวัดตำบล
5. ประเพณีลอยกระทง (เดือนพฤศจิกายน) จัดประกวดนางนพมาศ , ประกวดกระทง

2.10 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

2.10.1 การประกอบอาชีพหลัก อาชีพรองของชาวบ้าน

อาชีพของราษฎรในเขตตำบลคูบางหลวง ทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ เป็นส่วนใหญ่

2.10.2 ตลาดสำหรับผลผลิตระบบการแลกเปลี่ยนสิ่งของภายในและภายนอกตำบล ภายในตำบล

ประชาชนส่วนใหญ่จะตั้งร้านค้าจำหน่ายเป็นของตนเอง อีกทั้งยังมีตลาดนัดชุมชนที่เป็นสถานที่ในการพบปะ แลกเปลี่ยนสินค้าทุกชนิด เช่น ตลาดแพคคอม (ม.6) ตลาดนัดชุมชนหมู่ 9 และตลาดลาดหลุมแก้ว-นัดสะพานใหญ่เดิม ส่วนภายนอกตำบล ประชาชนจะนำผลผลิตไปจำหน่ายตามตลาดในจังหวัดปทุมธานี ตลาดชุมชน ตามห้างสรรพสินค้า และตลาดไท

2.10.3 ปัญหาทางด้านการทำมาหากิน ขาดเงินทุน แหล่งน้ำ ที่ทำกิน ภัยธรรมชาติ การบุกรุกที่ดินสาธารณะ ป่าสงวนแห่งชาติ

ปัจจุบันตำบลคูบางหลวง มีปัญหาได้รับผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้ชุมชนกลายเป็นเมืองมากขึ้นในทุกๆ ปี ทั้งการสร้างบ้านเดี่ยว หมู่บ้านจัดสรร ส่งผลให้วิถีชีวิตแบบชนบทค่อยๆ จางหายไปกลายเป็นพื้นที่เมืองมากขึ้นในปัจจุบัน เมื่อประชาชนมากขึ้นส่งผลทำให้ขยะมากขึ้นตามไป การใช้ทรัพยากรในชุมชนมากขึ้น บางพื้นที่มีน้ำเน่าเสีย ปริมาณพื้นที่สีเขียวน้อยลง

2.10.4 สภาวะทางเศรษฐกิจในตำบล และกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งความคิดเห็นของชาวบ้านต่อสภาพเศรษฐกิจภายในและภายนอกตำบล ข้อเสนอแนะของชาวบ้านต่อการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

ตำบลคูบางหลวง มีการเพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้ชุมชนกลายเป็นเมืองมากขึ้นในทุกๆ ปี ทั้งการสร้างบ้านเดี่ยว หมู่บ้านจัดสรร มีสภาพเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ข้อเสนอแนะของชาวบ้านนั้น มีความคิดเห็นว่า ตำบลคูบางหลวง เป็นพื้นที่ที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครทำให้มีการมาลงทุนของบริษัทเอกชนเป็นจำนวนมาก อาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา จนสร้างผลกระทบทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของคนในชุมชน

2.10.5 บทบาทของกลุ่มเศรษฐกิจในชุมชน

การรวมกลุ่มของประชาชนในตำบลคูบางหลวง จะรวมกลุ่มตามความสนใจและความถนัดเฉพาะของแต่ละคน ร่วมกันทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปจำหน่าย ซึ่งผลิตภัณฑ์ของบางหมู่บ้านได้นำไปจำหน่ายในตลาดชุมชน เช่น ตลาดแพคคอม (ม.6) ตลาดนัดชุมชนหมู่ 9 และตลาดลาดหลุมแก้ว-นัดสะพานใหญ่เดิม ฟุ้งนามอญ ห้างสรรพสินค้า เช่น ศูนย์การค้าฟิวเจอร์ปาร์ค รังสิต บิ๊กซี สาขาปทุมธานี เป็นต้นทั้งนี้แต่ละกลุ่มจะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อลดต้นทุนการผลิต และยังพยายามทำให้ผลิตภัณฑ์ ได้รับรองคุณภาพต่าง ๆ เช่น มาตรฐาน ออย เป็นต้น

2.11 ข้อมูลด้านการเมืองและการปกครองท้องถิ่น

2.11.1 โครงสร้างการปกครองของตำบลและหมู่บ้าน (ชื่อฝ่ายปกครอง ผู้นำกลุ่มหรือคุ้มบ้าน)

โครงสร้างการบริหารงานในชุมชนแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนงานปกครอง และส่วนงานบริการจัดการ

ส่วนงานปกครอง เป็นงานด้านอำเภอ บริหารจัดการผ่าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งโดยบูรณาการทำงานร่วมกับด้านบริหารจัดการ

ส่วนงานบริหารจัดการ เป็นงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคูบางหลวง บริหารจัดการงบประมาณในการพัฒนาตำบลคูบางหลวงทุกๆ ด้าน โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้กำหนดนโยบาย ระดับหมู่บ้านมีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน ในการพัฒนาชุมชนซึ่งทำงานร่วมกับผู้ใหญ่และผู้นำชุมชน

2.11.2 องค์กรหรือกลุ่มทางการ และไม่ทางการ

ตำบลคูบางหลวง มีกลุ่มกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีความเข้มแข็ง ซึ่งทำงานร่วมกับ อบต. อำเภอ อส. ในด้านการจัดการชุมชน การป้องกันสาธารณสุขต่างๆ ยาเสพติด สิ่งแวดล้อม และการสร้างอาชีพชุมชน เป็นต้น

2.11.3 ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชนในด้านการคิดและการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ของตำบลและหมู่บ้าน

ประชาชนในชุมชนตำบลคูบางหลวงมีส่วนร่วมในการดำหนดยุทธศาสตร์ระดับหมู่บ้านและตำบล ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน และ อบต. โดยล่าสุดมีการดำเนินงานปรับแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565) ทำให้เกิดแผนพัฒนาที่มีคุณภาพและเป็นรูปธรรม

ส่วนที่ 3

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหา ความต้องการ และประเด็นการพัฒนาเชิงพื้นที่

การวิเคราะห์ชุมชนดำเนินการโดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากฐานข้อมูลแผนพัฒนา ยุทธศาสตร์จังหวัดปทุมธานี แผนพัฒนาอำเภอลาดหลุมแก้ว แผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหาร ส่วนตำบลคูบางหลวง ฐานข้อมูลกรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอลาดหลุมแก้ว สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว ประมงและปศุสัตว์อำเภอลาดหลุมแก้ว และการสืบค้นจาก สื่อออนไลน์ต่างๆ และดำเนินการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการจัดเวทีประชุมผู้นำชุมชน การสัมภาษณ์ รายคนและกลุ่มในพื้นที่ตำบลคูบางหลวง และผู้มีส่วนได้เสีย นำข้อมูลที่ได้ประมวลผล สังเคราะห์ผล แบ่งเป็นด้าน ดังนี้

3.1 ศักยภาพในการพัฒนาตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 6 ศักยภาพในการพัฒนาตำบลคูบางหลวง

หมู่ที่	ศักยภาพ	นำไปสู่การพัฒนา
1	ศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์	
	นายสมบัติ สอนธิ ประธานกลุ่มกองทุนเงินล้าน	-ด้านการส่งเสริมการออมเงินในครัวเรือน
	ศักยภาพด้านภาคีเครือข่ายในพื้นที่	
	กลุ่มกองทุนเงินล้าน, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หมู่ 1	-ด้านการจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์ -ด้านการส่งเสริมสุขภาพคนในชุมชน
	ทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม	
	วัดจันทาราม	-การท่องเที่ยวชุมชนการจัดการสถานที่ ท่องเที่ยว
2	ศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์	
-นางมาเรียม มะหะหมัด ประธาน อสม.	-ด้านการส่งเสริมด้านสุขภาพ เพื่อให้ชุมชน เกิดสุขภาวะที่ดี	
-นายมะหะมุด มะหะหมัด หมอดินอาสา	-ด้านการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์แก่การปลูก พืชและสิ่งแวดล้อม	
-นางวัชรีย์ ศรีบุญมา อส.สำรอง	-ด้านการมีอาสาสมัครที่เข้มแข็ง เกิดการ พัฒนาชุมชน	

ตารางที่ 6 ศักยภาพในการพัฒนาตำบลคูบางหลวง (ต่อ)

หมู่ที่	ศักยภาพ	นำไปสู่การพัฒนา
หมู่ 2	ศักยภาพด้านภาคีเครือข่ายในพื้นที่	
	กลุ่ม อสม., ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล สถานีตำรวจภูธรตำบลคูบางหลวง	-ด้านการส่งเสริมสุขภาพคนในชุมชน
3	ศักยภาพด้านภาคีเครือข่ายในพื้นที่	
	กองทุนหมู่บ้าน, กลุ่ม อสม., กลุ่มการออมเงินแห่งชาติ, มัสยิดเราะห์มะตุ้ลเลาะห์, ศูนย์ฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด, กลุ่มนวดแผนไทย	-ด้านการส่งเสริมสุขภาพคนในชุมชน -ด้านการจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์ -ด้านการสร้างกลุ่มอาชีพ -ด้านการฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด
	ทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม	
	มัสยิดเราะห์มาตุลเลาะห์, มัสยิดอัลฮุสนา, รร.คลองบางโพธิ์	-การท่องเที่ยวชุมชน ระบบการจัดการ สถานที่ท่องเที่ยว
หมู่ที่	ศักยภาพ	นำไปสู่การพัฒนา
4	ศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์	
	-นางมยุรี อาดัม ประธานกลุ่มสตรี	-ด้านการมีอาสาสมัครที่เข้มแข็ง เกิดการพัฒนาชุมชน
	-นายอดิศักดิ์ มะหะมัด ประธานกลุ่มเยาวชน	-ด้านการมีอาสาสมัครที่เข้มแข็ง เกิดการพัฒนาชุมชน
	-นายประเสริฐ อาดัม ประธานกลุ่มกองทุนเงินล้าน	-ด้านการส่งเสริมการออมเงินในชุมชน และการพัฒนาชุมชน
	-นายสมาน มะหะมัด ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ	-ด้านการจัดการน้ำที่เกิดการพัฒนาในหมู่บ้าน

ตารางที่ 6 ศักยภาพในการพัฒนาตำบลคูบางหลวง (ต่อ)

หมู่ที่	ศักยภาพ	นำไปสู่การพัฒนา
4	ศักยภาพด้านภาคีเครือข่ายในพื้นที่	
	กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มกองทุนเงินล้าน มัสยิดฟัดดุลลอฮ์ตาอาลา, รร.บางโพธิ์ใหม่, รร.สอนศาสนาอิสลามบำรุง	-ด้านการส่งเสริมสุขภาพคนในชุมชน -ด้านการจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์ -ด้านการจัดการพลังงานชุมชนและการใช้น้ำ
	ทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม	
	มัสยิดฟัดดุลลอฮ์ตาอาลา, รร.บางโพธิ์ใหม่, รร.สอนศาสนาอิสลามบำรุง	-การท่องเที่ยวชุมชน ระบบการจัดการสถานที่ท่องเที่ยว
5	ศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์	
	นางรุ่งรัตน์ รัตนานนต์ ประธานกลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์จาก ผ้าใยบัว	-ด้านกลุ่มอาชีพ,วิสาหกิจชุมชน สร้างรายได้แก่ครอบครัวและชุมชน
	ศักยภาพด้านภาคีเครือข่ายในพื้นที่	
	กองทุนหมู่บ้าน, กลุ่ม อสม., กลุ่มสัมมาชีพประดิษฐ์ดอกไม้จาก ผ้าใยบัว, กลุ่มการออมเงินแห่งชาติ, มัสยิด, วัดคูบางหลวงอนุกิจวิธูร	-ด้านการส่งเสริมสุขภาพคนในชุมชน -ด้านการจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์ -ด้านการสร้างกลุ่มอาชีพ
	ทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม	
	รร.ฮิดายาตุลอารีฟีน, มัสยิดญ่าเม็ยะฮัดดีทักวา	-การท่องเที่ยวชุมชน ระบบการจัดการสถานที่ท่องเที่ยว
	ทุนทางเศรษฐกิจและการค้า	
	กลุ่มวิสาหกิจไทรภักธรรม (นายสุทธิพงษ์ สุนทร, นายวิรุณ เทพกลาง)	-การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน		
ดอกไม้จากผ้าใยบัว	-การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน	

ตารางที่ 6 ศักยภาพในการพัฒนาตำบลคูบางหลวง (ต่อ)

หมู่ที่	ศักยภาพ	นำไปสู่การพัฒนา
6	ศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์	
	-นางกาญจนา ยาทอง ประธานกลุ่มอาชีพน้ำยาอเนกประสงค์, ประธาน อสม.	-ด้านกลุ่มอาชีพ,วิสาหกิจชุมชน, ส่งเสริม ด้านสุขภาพ เพื่อให้ชุมชนเกิดสุขภาวะที่ดี
	-นายพินิล โพธิ์เขียว ประธานกลุ่มสัมมาชีพไข่เค็มและ น้ำพริกเผา ,ประธานกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน	-ด้านกลุ่มอาชีพ,วิสาหกิจชุมชน -ด้านการส่งเสริมการออมเงินในชุมชน และ การพัฒนาชุมชน
	-นางมณีรัตน์ สุกดสา ประธานกลุ่มจิตอาสา	-ด้านการมีอาสาสมัครที่เข้มแข็ง เกิดการ พัฒนาชุมชน
	-นางมลฤดี สุกดสา ประธานกลุ่มการออมวันละหนึ่งบาท	-ด้านการส่งเสริมการออมเงินในครัวเรือน
	นางวิทวัส แรมสบง ประธานกลุ่มการออมแห่งชาติ	-ด้านการส่งเสริมการออมเงินในครัวเรือน
	-นายสมบัติ เรียงบัน ปราชญ์ชุมชนด้านเกษตร (หมอดิน)	-ด้านการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์แก่การปลูก พืชและสิ่งแวดล้อม
	-นายสมัย เรียงบัน ปราชญ์ชุมชนด้านเกษตร	-ด้านมีผู้นำรอบรู้ด้านเกษตร พัฒนาส่งเสริม การปลูกพืชอินทรีย์
	ศักยภาพด้านภาคีเครือข่ายในพื้นที่	
	กลุ่มอาชีพน้ำยาอเนกประสงค์, กลุ่ม อสม., กลุ่มสัมมาชีพไข่เค็มและน้ำพริกเผา , กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หมู่ 6, วัดสุวรรณจินดาราม	-ด้านการส่งเสริมสุขภาพคนในชุมชน -ด้านการจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์ -ด้านการสร้างกลุ่มอาชีพ
	ทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม	
	วัดสุวรรณจินดาราม, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหาร ส่วนตำบลคูบางหลวง	-การท่องเที่ยวชุมชน ระบบการจัดการ สถานที่ท่องเที่ยว

ตารางที่ 6 ศักยภาพในการพัฒนาตำบลคูบางหลวง (ต่อ)

หมู่ที่	ศักยภาพ	นำไปสู่การพัฒนา
6	ทุนทางเศรษฐกิจและการค้า	
	กลุ่มวิสาหกิจกลุ่มส่งเสริมอาชีพ (นางกาญจนา ยาทอง, นางมลฤดี สุกกกล้า) ตลาดแพคคอม	-การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
	ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน	
	น้ำยาอเนกประสงค์ , ไข่เค็ม, น้ำพริกเผา ไข่เค็ม, ข้าวปลอดภัย	-การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน -การส่งเสริมกลุ่มอาชีพ
7	ศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์	
	นางสมหมาย นิลศรีนวล ประธานกลุ่มสัมมาชีพกาละแม, ปราชญ์ชุมชนด้านนวดแผนไทย	-ด้านกลุ่มอาชีพ,วิสาหกิจชุมชน -ด้านการนำความรู้ ภูมิปัญญามาใช้ในการ ดูแลสุขภาพ
	ศักยภาพด้านภาคีเครือข่ายในพื้นที่	
	กองทุนเงินล้าน, กองทุนเงินล้าน, กลุ่มสัมมาชีพกาละแม, กลุ่มนวดแผนไทย	-ด้านการส่งเสริมสุขภาพคนในชุมชน -ด้านการจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์ -ด้านการสร้างกลุ่มอาชีพ
	ทุนทางเศรษฐกิจและการค้า	
	กลุ่มวิสาหกิจกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (นายเถา อินทรีย์, นายปราณี อินทรีย์), กลุ่มวิสาหกิจชุมชนนวดแผนไทย (นางสาวกณิศา นิลศรีนวล, นางสมหมาย นิลศรีนวล)	-การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน -การส่งเสริมกลุ่มอาชีพ
	ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน	
กาละแม, ลูกประคบ	-การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน -การส่งเสริมกลุ่มอาชีพ	

ตารางที่ 6 ศักยภาพในการพัฒนาตำบลคูบัวหลวง (ต่อ)

หมู่ที่	ศักยภาพ	นำไปสู่การพัฒนา
8	ศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์	
	-นายชูชาติ ลายลักษณ์ ประธานกลุ่มอาชีพทำปุ๋ยหมัก, กองทุนหมู่บ้าน, ออมทรัพย์หมู่บ้าน, อสม., กลุ่มการออมวันละหนึ่งบาท, กลุ่มการออมเงินแห่งชาติ	-ด้านการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์แก่การปลูก พืชและสิ่งแวดล้อม -ด้านการส่งเสริมด้านสุขภาพ เพื่อให้ชุมชน เกิดสุขภาวะที่ดี -ด้านการส่งเสริมการออมเงินในครัวเรือน
	-นางชญญา รอดปานะ ประธานกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าลาดหลุมแก้ว	-ด้านกลุ่มอาชีพ,วิสาหกิจชุมชน, การสร้าง รายได้ระดับครัวเรือน
	-นายชูชาติ ลายลักษณ์ ปราชญ์ชุมชน	-ด้านมีผู้นำเข้มแข็ง เกิดการพัฒนาหมู่บ้าน
	ศักยภาพด้านภาคีเครือข่ายในพื้นที่	
	กลุ่มอาชีพทำปุ๋ยหมัก, กองทุนหมู่บ้าน, กองทุนออมทรัพย์หมู่บ้าน, กลุ่ม อสม., กลุ่มการออมวันละหนึ่งบาท, กลุ่มการออมเงินแห่งชาติ, กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าลาดหลุมแก้ว	-ด้านการส่งเสริมสุขภาพคนในชุมชน -ด้านการจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์ -ด้านการสร้างกลุ่มอาชีพ
	ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน	
	ปุ๋ยหมัก, เสื้อผ้าลายไทย	-การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
หมู่ที่	ศักยภาพ	นำไปสู่การพัฒนา
9	ศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์	
	-นายชาติ อยู่ยี่น ปราชญ์ชุมชนด้านการเกษตรผสมผสาน กลุ่มอาชีพทำกล้วยฉาบ กลุ่มน้ำพริก	-ด้านกลุ่มอาชีพ,วิสาหกิจชุมชน
	ศักยภาพด้านภาคีเครือข่ายในพื้นที่	
	กลุ่มอาชีพทำกล้วยฉาบ	-ด้านการสร้างกลุ่มอาชีพ

ตารางที่ 6 ศักยภาพในการพัฒนาตำบลคูบางหลวง (ต่อ)

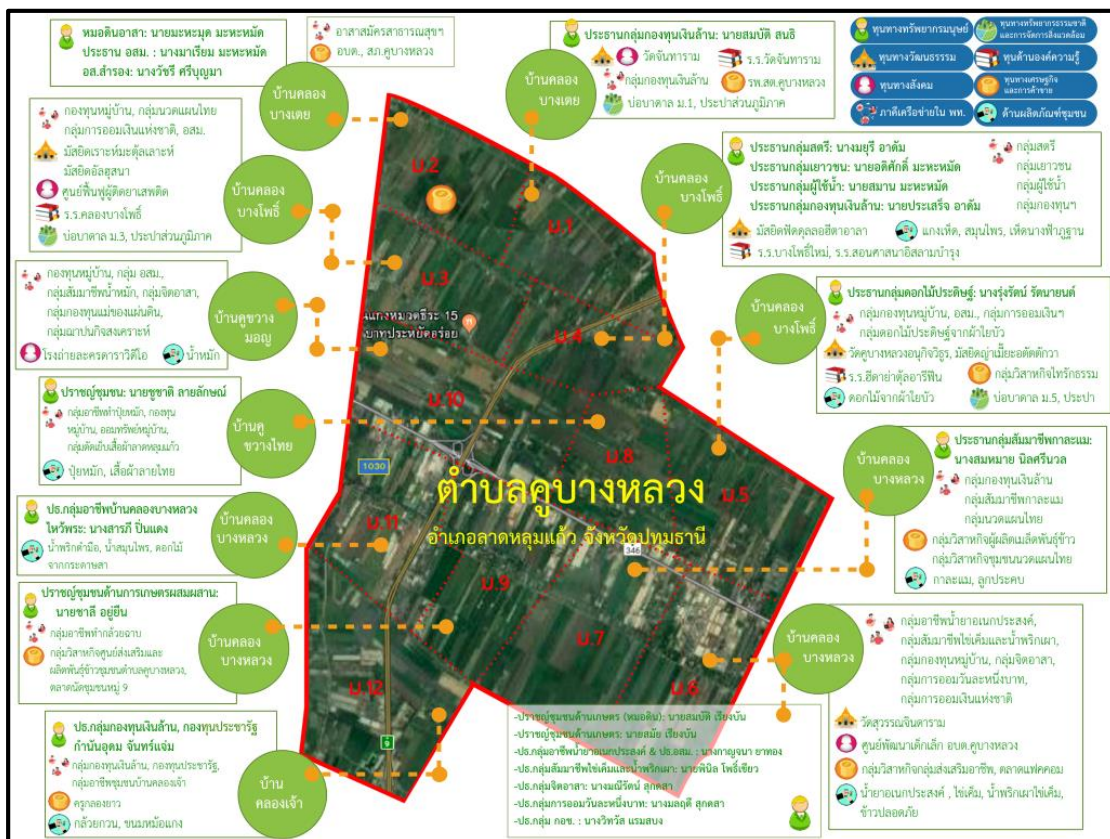
หมู่ที่	ศักยภาพ	นำไปสู่การพัฒนา
9	ทุนทางเศรษฐกิจและการค้า	
	กลุ่มวิสาหกิจศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลคูบางหลวง (นายดำรง บัวบาน, นายชาติ อยู่ยีน), ตลาดนัดชุมชนหมู่ 9	-การท่องเที่ยวชุมชน ระบบการจัดการสถานที่ท่องเที่ยว -การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
	ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน	
	กล้วยฉาบ	-การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน -การส่งเสริมกลุ่มอาชีพ
10	ศักยภาพด้านภาคีเครือข่ายในพื้นที่	
	กองทุนหมู่บ้าน, กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์, กลุ่ม อสม., กลุ่มสัมนาชีพน้ำหมัก, กลุ่มจิตอาสา, กลุ่มกองทุนแม่ของแผ่นดิน	-ด้านการส่งเสริมสุขภาพคนในชุมชน -ด้านการจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์ -ด้านการสร้างกลุ่มอาชีพ
	ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน	
	น้ำหมักชีวภาพ	-ด้านการพัฒนาการส่งเสริมสิ่งแวดล้อม
11	ศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์	
	-นางสารภี ปิ่นแดง ประธานกลุ่มอาชีพบ้านคลองบางหลวง ไหว้พระ -นางทองใบ ใจมั่น ประธานกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน, กลุ่มฌาปนกิจ, กลุ่ม อสม., กลุ่มประดิษฐ์ดอกไม้จากรัศดาษา	-ด้านกลุ่มอาชีพ,วิสาหกิจชุมชน -ด้านการดูแลสุขภาพทุกช่วงวัยในหมู่บ้าน เกิดสุขภาวะที่ดี
	ศักยภาพด้านภาคีเครือข่ายในพื้นที่	
	กลุ่มอาชีพบ้านคลองบางหลวงไหว้พระ, กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน,กลุ่มฌาปนกิจ, กลุ่ม อสม. , กลุ่มประดิษฐ์ดอกไม้จากรัศดาษา	-ด้านการส่งเสริมสุขภาพคนในชุมชน -ด้านการจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์ -ด้านการสร้างกลุ่มอาชีพ

ตารางที่ 6 ศักยภาพในการพัฒนาตำบลคูบางหลวง (ต่อ)

หมู่ที่	ศักยภาพ	นำไปสู่การพัฒนา
12	ศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์	
	กำนันอุดม จันทร์แจ่ม ประธานกลุ่มกองทุนเงินล้าน, กองทุนพระราชัฐ -นางวัลลีย์ จันทร์แจ่ม ประธานกลุ่มอาชีพชุมชนบ้านคลองเจ้า (กล้วยกวน)	-ด้านการส่งเสริมการออมเงินในครัวเรือน -ด้านกลุ่มอาชีพ,วิสาหกิจชุมชน -ด้านผู้นำเข้มแข็ง สามารถนำไปสู่พัฒนา ด้าน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ ทำงานด้านการพัฒนา
	ศักยภาพด้านภาคีเครือข่ายในพื้นที่	
	กลุ่มกองทุนเงินล้าน, กองทุนพระราชัฐ, กลุ่มอาชีพชุมชนบ้านคลองเจ้า	-ด้านการจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์ -ด้านการสร้างกลุ่มอาชีพ
	ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน	
กล้วยกวน	-การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กลุ่มอาชีพ	

3.2 แผนที่แสดงศักยภาพด้านต่างๆ ของแต่ละหมู่บ้านในตำบล

จากการวิเคราะห์จากศักยภาพชุมชนตำบลคูบางหลวงทั้ง 12 หมู่บ้าน สามารถสรุปศักยภาพชุมชนดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แผนที่แสดงศักยภาพด้านต่างๆ ของแต่ละหมู่บ้านในตำบลคูบางหลวง

3.3 ปัญหาและความต้องการในพื้นที่ ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 7 ปัญหาและความต้องการในพื้นที่ตำบลคูบางหลวง

หมู่ที่	ปัญหา	ความต้องการในพื้นที่ตำบล
1	ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	
	-ไม่มีพื้นที่ทิ้งขยะ ทำให้มีขยะสะสมในพื้นที่เป็นจำนวนมาก	ควรเพิ่มพื้นที่ในการกำจัดขยะและให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชนในเรื่องการลดแยกขยะ และปลูกฝังให้คนในชุมชนรักความสะอาด
2	ด้านการจัดการสุขภาพ	
	-มีการระบาดของโรคไข้เลือดออกและโรคมือ เท้า ปาก ในพื้นที่	ควรมีการให้ความรู้แก่ อสม. และประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออก และโรคมือ เท้า ปาก
	ด้านน้ำอุปโภค บริโภค	
	-ระบบประปาส่วนภูมิภาคมีปัญหาใช้การไม่ได้ ทำให้ประชาชนมีน้ำดื่มไม่เพียงพอ	ควรมีการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไข
3	ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	
	-ไม่มีพื้นที่ทิ้งขยะ ทำให้มีขยะสะสมในพื้นที่เป็นจำนวนมาก	ควรเพิ่มพื้นที่ในการกำจัดขยะและให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชนในเรื่องการลดแยกขยะ และปลูกฝังให้คนในชุมชนรักความสะอาด
	ด้านการจัดการสุขภาพ	
	-มีการระบาดของโรคไข้เลือดออก โรคอุจจาระร่วงในพื้นที่ รวมทั้งประชาชนมีการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง	ควรมีการให้ความรู้แก่ อสม. และประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออก โรคอุจจาระร่วง และโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

ตารางที่ 7 ปัญหาและความต้องการในพื้นที่ตำบลคูบางหลวง (ต่อ)

หมู่ที่	ปัญหา	ความต้องการในพื้นที่ตำบล
4	ด้านทรัพยากรมนุษย์	
	-ประชาชนบางส่วนในชุมชนไม่ให้ความสำคัญร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน	ควรมีการสร้างการตระหนักรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องในการดำเนินกิจกรรมชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง
	ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	
	-ไม่มีพื้นที่ทิ้งขยะ ทำให้มีขยะสะสมในพื้นที่เป็นจำนวนมาก	ควรเพิ่มพื้นที่ในการกำจัดขยะและให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชนในเรื่องการลดแยกขยะ และปลูกฝังให้คนในชุมชนรักความสะอาด
	ด้านการจัดการสุขภาพ	
-มีการระบาดของโรคไข้เลือดออก วัณโรคและโรคมือ เท้า ปาก ในพื้นที่	ควรมีการให้ความรู้แก่ อสม. และประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันควบคุม และแก้ไขปัญหาโรค ไข้เลือดออก วัณโรค และโรคมือ เท้า ปาก	
5	ด้านการจัดการสุขภาพ	
	-มีการระบาดของโรคไข้เลือดออก และโรคตาแดงในพื้นที่	ควรมีการให้ความรู้แก่ อสม. และประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออก และโรคตาแดง
6	ด้านการจัดการสุขภาพ	
	-มีการระบาดของโรคไข้เลือดออก และโรคตาแดงในพื้นที่	ควรมีการให้ความรู้แก่ อสม. และประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออก และโรคตาแดง
7	ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	
	-มีปัญหาการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมลงแม่น้ำ ลำคลองที่ไหลผ่านพื้นที่ในหมู่บ้าน ส่งกลิ่นเหม็น และทำลายทัศนียภาพ	ควรแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ตารางที่ 7 ปัญหาและความต้องการในพื้นที่ตำบลคูบางหลวง (ต่อ)

หมู่ที่	ปัญหา	ความต้องการในพื้นที่ตำบล
8	ด้านน้ำอุปโภค บริโภค	
	-ระบบประปาส่วนภูมิภาคมีปัญหาใช้การไม่ได้ ทำให้ประชาชนมีน้ำดื่มไม่เพียงพอ	ควรมีการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการแก้ไข
	ด้านทุนทางเศรษฐกิจและการค้าขาย	
	-กลุ่มสัมมาชีพกาละแมมอญโบราณเป็นกลุ่มที่เพิ่งเริ่มก่อตั้งใหม่มาประมาณ 2-3 ปี ภายใต้โครงการสัมมาชีพของกรมพัฒนาชุมชน โดยเน้นการอนุรักษ์อาหารและขนมโบราณภายใต้วัฒนธรรมมอญโบราณ โดยจำหน่ายตามห้างสรรพสินค้า และแหล่งท่องเที่ยว เช่น พิวเจอร์พาร์ครังสิต, เซียร์ รังสิต, บิ๊กซี ปทุมธานี, พุงนามอญ โดยสินค้าเป็นที่ต้องการของตลาด แต่ยังมีปัญหาในเรื่องด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้า การพัฒนาสูตรสินค้า และการจัดทำร้านค้าชุมชน	จึงต้องการได้รับการพัฒนาในด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้า การพัฒนาสูตรสินค้า และการจัดทำร้านค้าชุมชน
	ด้านการจัดการสุขภาพ	
-มีการระบาดของโรคไข้เลือดออก และโรคตาแดงในพื้นที่	ควรมีการให้ความรู้แก่ อสม. และประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออก และโรคตาแดง	
9	ด้านทุนทางเศรษฐกิจและการค้าขาย	
	-กลุ่มอาชีพทำกล้วยฉาบ ประสบปัญหาขาดแคลนกล้วยที่เป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิต เนื่องจากมีปัญหาดินไม่เหมาะสม ทำให้มีปริมาณกล้วยลดน้อยลง	จึงจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมความรู้ด้านขั้นตอนการผลิตสินค้า และพัฒนาสินค้าใหม่ๆ โดยนำวัตถุดิบอื่นๆ เช่น มัน พักทอง ขนุน มาเพิ่มชนิดของการผลิตสินค้า

ตารางที่ 7 ปัญหาและความต้องการในพื้นที่ตำบลคูบางหลวง (ต่อ)

หมู่ที่	ปัญหา	ความต้องการในพื้นที่ตำบล
10	ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	
	-ไม่มีพื้นที่ทิ้งขยะ ทำให้มีขยะสะสมในพื้นที่เป็นจำนวนมาก	ควรเพิ่มพื้นที่ในการกำจัดขยะและให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชนในเรื่องการลด แยกขยะ และปลูกฝังให้คนในชุมชนรักความสะอาด
11	ด้านการจัดการสุขภาพ	
	-มีการระบาดของโรคไข้เลือดออก และโรคตาแดงในพื้นที่	ควรมีการให้ความรู้แก่ อสม. และประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออก และโรคตาแดง
12	ด้านทุนทางเศรษฐกิจและการค้าขาย	
	-กลุ่มอาชีพบ้านคลองเจ้า (กล้วยกวน) เป็นกลุ่มที่เพิ่งเริ่มก่อตั้งใหม่ แต่ผลิตภัณฑ์สินค้าเป็นที่ต้องการของตลาดเป็นจำนวนมาก มีปัญหาในด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้า การพัฒนาสูตรสินค้า และการจัดทำร้านค้าชุมชน	จึงต้องการได้รับการพัฒนาในด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้า การพัฒนาสูตรสินค้า และการจัดทำร้านค้าชุมชน

3.4 ประเด็นการพัฒนาเชิงพื้นที่ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

การกำหนดประเด็นการพัฒนา วิเคราะห์จากศักยภาพชุมชน ปัญหาและความต้องการของชุมชนตำบลคูบางหลวงทั้ง 12 หมู่บ้าน สามารถสรุปศักยภาพชุมชนดังภาพที่ 2 สามารถสรุปประเด็นการพัฒนาได้ 5 ประเด็นดังนี้

1. การบริหารจัดการน้ำอุปโภค บริโภค

หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 8 ระบบประปาส่วนภูมิภาคมีปัญหาใช้การไม่ได้ ทำให้ประชาชนมีน้ำดื่มไม่เพียงพอ ควรมีการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไข

2. การพัฒนาสินค้าชุมชน

กลุ่มอาชีพบ้านคลองเจ้า (กล้วยกวน) หมู่ที่ 12 กลุ่มสัมมาชีพกาะละแมมอญโบราณ หมู่ที่ 7 และกลุ่มอาชีพทำกล้วยฉาบ หมู่ที่ 9 จำนวนกลุ่มเป้าหมาย 40 ราย มีความต้องการในด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้า การพัฒนาสูตรสินค้า และการจัดทำร้านค้าชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาในรูปแบบของการต่อยอดผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้มีความหลากหลาย และดึงดูดผู้บริโภคมากขึ้น สามารถดำเนินการได้ในรูปแบบของการฝึกอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องสูตรสินค้า และในเรื่องของการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของชุมชนและผู้บริโภค รวมทั้งส่งเสริมเรื่องช่องทางการตลาดให้ชุมชนในรูปแบบร้านค้าชุมชน ให้มีพื้นที่วางขายสินค้าได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ทั้งนี้ผลสำเร็จของแผนงานนี้จะนำมาซึ่งองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์กับชุมชนให้สามารถนำไปต่อยอดผลิตภัณฑ์ชุมชนได้ และรายได้ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ของครัวเรือน

3. การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน

หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 10 มีปัญหาเกี่ยวกับไม่มีพื้นที่ทิ้งขยะ ทำให้มีขยะสะสมในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ดังนั้น ควรเพิ่มพื้นที่ในการกำจัดขยะและให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชนในเรื่องการลด แยกขยะ และปลูกฝังให้คนในชุมชนรักความสะอาด

หมู่ที่ 7 มีปัญหาการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมลงแม่น้ำ ลำคลองที่ไหลผ่านพื้นที่ในหมู่บ้าน ส่งกลิ่นเหม็น และทำลายทัศนียภาพ ดังนั้น ควรแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ดังนั้น ควรจัดทำโครงการชุมชนต้นแบบด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในเรื่องของการจัดการขยะและน้ำเสียในชุมชน ในพื้นที่หมู่ที่ 1, 3, 4, 7 และ 10

4. การส่งเสริมสุขภาพ

หมู่ที่ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 และ 11 ควรมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้หรือกิจกรรมให้สุขศึกษา ประชาสัมพันธ์แก่ อสม. และประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกัน ควบคุม และแก้ไข ปัญหาโรคระบาดตามฤดูกาล และโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในกลุ่มผู้สูงอายุ

ดังนั้น ควรจัดทำโครงการพัฒนาหมู่บ้านจัดการสุขภาพและสร้างเครือข่ายป้องกันโรคใน ชุมชน ในพื้นที่หมู่ที่ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 และ 11

5. การเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมู่ที่ 1-12 ควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสืบสานวัฒนธรรมมอญโบราณ ในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิตตำบลคูบางหลวง โดยอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งในหน่วยงานภาครัฐ ภาคท้องถิ่น และภาคประชาชน โดยให้ปราชญ์ชาวบ้านที่มีอยู่ในชุมชน เป็น แกนหลัก ร่วมกับสถานศึกษาต่างๆ ในชุมชน

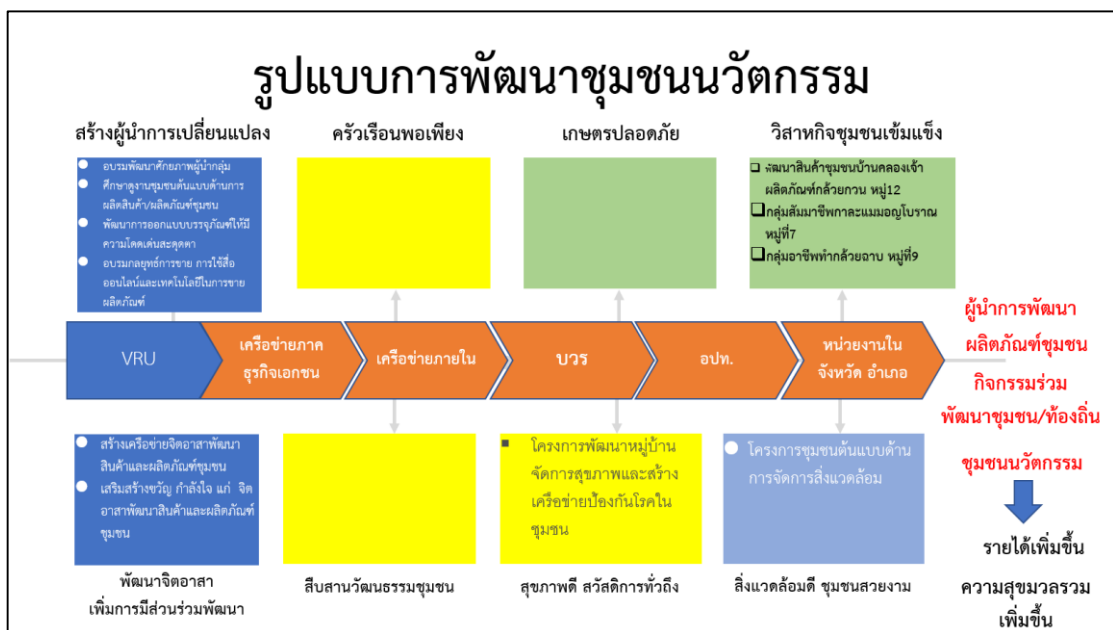
ส่วนที่ 4

รูปแบบการพัฒนาชุมชนนวัตกรรม

จากข้อมูลสรุปประเด็นการพัฒนาทั้ง 5 ประเด็น บางประเด็นสามารถดำเนินการได้แบบเร่งด่วนบางประเด็นมหาวิทยาลัยไม่สามารถดำเนินการได้ สามารถนำเสนอต่อให้หน่วยงานภาครัฐในภาคีเครือข่ายพิจารณาดำเนินการตามกรอบหน่วยงานเท่านั้น ในส่วนที่มหาวิทยาลัยดำเนินการต่อได้ จัดทำในรูปแบบการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมที่มีทั้งหมด 8 ประเด็น ดังนี้

- 1.สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง
- 2.พัฒนาจิตอาสา เพิ่มการมีส่วนร่วมพัฒนา
- 3.ครัวเรือนพอเพียง
- 4.สืบสานวัฒนธรรมชุมชน
- 5.สุขภาพดี สวัสดิการทั่วถึง
- 6.เกษตรปลอดภัย
- 7.วิสาหกิจชุมชนเข้มแข็ง
- 8.สิ่งแวดล้อมดี ชุมชนสวยงาม

การพัฒนาชุมชนตำบลคูบางหลวงสามารถดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมโดยมุ่งเน้นการใช้วิสาหกิจชุมชนเข้มแข็งนำการพัฒนาและขยายผลพัฒนาต่อในประเด็นอื่นๆ ดังภาพที่ 3 และ ภาพที่ 4 ดังนี้

ภาพที่ 3 รูปแบบการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมตำบลคูบางหลวง

ภาพที่ 4 รูปแบบกิจกรรมการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมตำบลคูบัวบางหลวง

จากภาพที่ 3 สรุปได้ว่าการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและท้องถิ่นสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการได้ทั้งหมด 3 ประเด็นตามรายละเอียดในภาพ เพื่อมุ่งเน้นการสร้างผู้นำในการพัฒนาที่เรียกว่า “นวัตกรรมชุมชน” สร้างการเปลี่ยนแปลงผ่านกิจกรรมสร้างการเรียนรู้จิตอาสาเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์จากผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงชุมชนจากรุ่นสู่รุ่นเพื่อส่งเสริมคนรุ่นใหม่มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมวิสาหกิจชุมชนเข้มแข็งตำบลคูบัวบางหลวงในมิติการพัฒนาเศรษฐกิจ ดังนี้ (ภาพที่ 4)

1. มิติการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมการยกระดับขีดความสามารถของกลุ่มอาชีพโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ได้แก่ (1) กลุ่มพัฒนาสินค้าชุมชนบ้านคลองเจ้าผลิตภัณฑ์กล้วยหวาน (2) หมู่ 12 กลุ่มสัมมาชีพกาละแม่มอญโบราณ หมู่ที่ 7 และ (3) กลุ่มอาชีพทำกล้วยอบ หมู่ที่ 9 เพื่อให้แข่งขันในตลาดที่เน้นของดีราคาถูกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด กิจกรรมมุ่งการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้า การพัฒนาสูตรสินค้า และการจัดทำร้านค้าชุมชน

2. มิติการพัฒนาสังคม ได้แก่ โครงการพัฒนาหมู่บ้านจัดการสุขภาพและสร้างเครือข่ายป้องกันโรคในชุมชน หมู่ที่ 7 โดยมีการดำเนินการจัดตั้งกลุ่ม/ชมรม/เครือข่าย เพื่อดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้ป่วย และผู้พิการ ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ (ติดเตียง) ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายที่ต้องได้รับการดูแลส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 10 คน และจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคระบาดตามฤดูกาล และโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในกลุ่มผู้สูงอายุ

3. มิติการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ได้แก่ โครงการชุมชนต้นแบบด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยจัดกิจกรรมเกี่ยวกับชุมชนปลอดภัย และให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชนในเรื่องการลด แยกขยะ และปลูกฝังให้คนในชุมชนรักความสะอาด และสร้างความร่วมมือกับภาคีต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมลงแม่น้ำ ลำคลองที่ไหลผ่านพื้นที่ในหมู่บ้าน ส่งกลิ่นเหม็น และทำลายทัศนียภาพ ในพื้นที่หมู่ที่ 1, 3, 4, 7 และ 10

นอกจากนี้ ยังมีมิติการพัฒนาด้านการเสริมศักยภาพกลุ่ม/ครัวเรือน ได้แก่ พัฒนาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความโดดเด่นสะดุดตา อบรมกลยุทธ์การขายการใช้สื่อออนไลน์และเทคโนโลยีในการขายผลิตภัณฑ์ สร้างเครือข่ายจิตอาสาพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน และเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ แก่จิตอาสาพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน และมิติการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ การพัฒนาผู้นำด้านการผลิต บรรจุภัณฑ์และการตลาด และการศึกษาดูงานชุมชนต้นแบบด้านผลิตสินค้า/ผลิตภัณฑ์ชุมชน